

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પંજાબ યુનિવર્સિટી

વિરુદ્ધ

વી.એન. ત્રિપાઠી અને અન્ય

ઓગસ્ટ ૨૮, ૨૦૦૧

[એસ. રાજેન્દ્ર બાબુ અને બ્રિજેશ કુમાર, ન્યાયમૂર્તિઓ]

યુનિવર્સિટીઓ :

પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટ, ૧૯૪૭ :

કલમ ૨૧-વ્યાપ-યુનિવર્સિટી-રજિસ્ટ્રાર-કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સત્તા-કોર્ટે ઠેરવેલ કે, કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્ણય સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા લેવામાં આવવો જોઈએ-રજિસ્ટ્રાર પોતાની મેળે કાર્યવાહી શરૂ કરી શકે નહીં-કોર્ટે ઠેરવેલ કે રજિસ્ટ્રાર દ્વારા લેવામાં આવેલ પગલાં સત્તા વિનાના હતા-યુનિવર્સિટીની સેનેટ દ્વારા ત્યારબાદ રજિસ્ટ્રારના પગલાંને બહાલી આપવામાં

આવી--કોર્ટે ઠેરવેલ કે બહાલી તે સમયથી લાગુ પડે છે જ્યારે સત્તા વિના પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા-બહાલી હોવા છતાં ગુણદોષના આધારે બાબતની તપાસ કરવાનો ઈનકાર ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરશે નહીં, તેથી ગુણદોષના આધારે નિર્ણય માટે બાબતોને પ્રથમ અપીલ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવી.

અપીલકર્તા-યુનિવર્સિટી અને સામાવાળાઓ વચ્ચેની કાનૂની કાર્યવાહીમાં, યુનિવર્સિટીના રજિસ્ટ્રારે ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાઓ અને હુકમનામા સામે અપીલ દાખલ કરી. યુનિવર્સિટીની સેનેટ દ્વારા લેવાયેલા કોઈ નિર્ણયની ગેરહાજરીમાં રજિસ્ટ્રાર અપીલ દાખલ કરવા માટે સક્ષમ ન હતા તેવા સામાવાળાના વાંધાને અપીલ કોર્ટ દ્વારા માન્ય રાખવામાં આવ્યો. યુનિવર્સિટી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલો હાઈકોર્ટ દ્વારા પણ ફગાવી દેવામાં આવી હતી, જેણે ઠેરવ્યું હતું કે રજિસ્ટ્રાર અપીલ દાખલ કરવા માટે સક્ષમ ન હતા. આ કોર્ટમાં અપીલમાં અપીલકર્તા-યુનિવર્સિટી વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે (૧) પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૨૧ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને રજિસ્ટ્રાર અપીલ દાખલ કરવા સક્ષમ હતા અને (૨) યુનિવર્સિટીની સેનેટ દ્વારા ૨૯.૯.૧૯૯૧ ના રોજ પસાર કરાયેલા ઠરાવના પરિણામે અપીલો દાખલ કરવામાં રજિસ્ટ્રારની કાર્યવાહીને બહાલી આપવામાં આવી છે.

અપીલોને મંજૂરી આપતા, કોર્ટે

કોર્ટે ઠેરવેલ કે : ૧. નીચેની કોર્ટોએ અપીલકર્તા-યુનિવર્સિટીની એ દલીલને યોગ્ય રીતે સ્વીકારી નથી કે વહીવટીતંત્રના પ્રભારી તરીકે રજિસ્ટ્રાર તમામ કાનૂની

કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૨૧ હેઠળ રજિસ્ટ્રારને તમામ કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા અધિકૃત કરવામાં આવ્યા છે, સિવાય કે સેનેટનો કોઈ વિપરીત નિર્ણય હોય. તેનો અર્થ એ નથી કે તેઓને પોતાની મેળે કોઈ દાવો કે અપીલ અથવા અન્ય કોઈ કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરવાની સત્તા છે. કોઈપણ કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્ણય સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા લેવાનો હોય છે અને ત્યારબાદ યુનિવર્સિટીની તરફેણમાં કે તેની વિરુદ્ધની આવી કાર્યવાહીમાં, રજિસ્ટ્રાર યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી વખતે, કાર્યવાહી આગળ વધારવા માટે જરૂરી તમામ આકસ્મિક પગલાં લેવા રજિસ્ટ્રાર માટે ખુલ્લું રહેશે, પરંતુ રજિસ્ટ્રાર પોતાની મેળે કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે હકદાર છે તેવી રજૂઆત કરવા માટે યુનિવર્સિટી કલમ ૨૧ પર આધાર રાખી શકે નહીં. (૨૮૩-ડી, ઈ, એફ)

૨. યુનિવર્સિટીની સેનેટ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૯.૯.૧૯૯૧ નો ઠરાવ બે ભાગમાં છે. પ્રથમ ભાગ પંજાબ યુનિવર્સિટીના નિયમોના નિયમન ૧૦.૨ હેઠળ દાવો અથવા અપીલ દાખલ કરવા માટે રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ ચાન્સેલરને અધિકૃત કરીને સત્તા સોંપવા સાથે સંબંધિત છે. બીજો ભાગ એ દાવાઓ અથવા અપીલ સાથે સંબંધિત છે જે રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ ચાન્સેલર દ્વારા અગાઉથી દાખલ કરવામાં આવ્યા છે, એટલે કે, અપીલ દાખલ કરવાના કાર્યને બહાલી આપવામાં આવી છે. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં જો રજિસ્ટ્રારે ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણય સામે અપીલ દાખલ કરી હોય, જે પંજાબ યુનિવર્સિટીની વિરુદ્ધ ગયો હતો, જોકે કડક રીતે કહીએ તો તેઓ

પોતાની સત્તાની મર્યાદા ઓળંગી ગયા હતા, પરંતુ અપીલ દાખલ કરવાની તેમની કાર્યવાહીને પાછળથી સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા તારીખ ૨૯.૯.૧૯૯૧ ના ઠરાવથી બહાલી આપવામાં આવી હતી. (૨૮૫-બી, સી, ઈ)

૩. સામાવાળા વતી કરવામાં આવેલી એ રજૂઆતમાં કોઈ દમ નથી કે બહાલી ખૂબ મોડી આવી. અપીલો દાખલ કરવામાં રજિસ્ટ્રારની કાર્યવાહીને બહાલી આપવાની હકીકત પર તેની કોઈ ભૌતિક અસર પડશે નહીં. બહાલી તે સમયથી પાછલી અસર ધરાવે છે જ્યારે સત્તા વિના કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા બહાલી આપવા છતાં, ગુણદોષના આધારે બાબતની તપાસ કરવાનો ઇનકાર ન્યાયના હેતુઓને કોઈ પણ રીતે પૂર્ણ કરશે નહીં. પરિણામે, ગુણદોષના આધારે નિર્ણય માટે બાબતો સંબંધિત પ્રથમ અપીલ કોર્ટોને પાછી મોકલવામાં આવે છે. (૨૮૫-જી, એચ; ૨૮૬-એ)

મરાઠવાડા યુનિવર્સિટી વિ. શેષ રાવ બળવંત રાવ ચૌહાણ, [૧૯૮૯] ૩ એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૧૩૨, અલગ પાડવામાં આવેલ.

જુગરાજ સિંહ વિ. જવંત સિંહ, એ.આઈ.આર. [૧૯૭૧] એસ.સી.સી. ૭૬૧, નો સંદર્ભ લેવામાં આવેલ.

સિવિલ અપીલીય હકૂમત : સિવિલ અપીલ નં. ૯૮૧૪/૧૯૯૬.

પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના આર.એસ.એ. નં. ૬૪૭/૧૯૯૬ માંના ચુકાદા અને હુકમ તારીખ ૨૭.૩.૯૬ માંથી.

સાથે

સિવિલ અપીલ નંબર્સ. ૪૭૩-૪૭૪/૧૯૯૮.

ધ્રુવ મહેતા, એસ.કે. મહેતા, સુશ્રી શોભા અને સુશ્રી અનુ મહેતા અપીલકર્તા માટે.

અશોક કે. પઠાણિયા, રાજેશ કે. શર્મા, સુશ્રી કે. પઠાણિયા અને ગુડવિલ ઈન્ડીવર સામાવાળાઓ માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ બ્રિજેશ કુમાર દ્વારા આપવામાં આવેલ.

બ્રિજેશ કુમાર, ન્યાયમૂર્તિ. ઉપરોક્ત નોંધાયેલી અપીલોમાં વિચારણા માટે સમાન પ્રશ્ન સંકળાયેલો હોવાથી, તેઓને સાથે રાખવામાં આવી છે અને આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેમનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

સામાવાળા ડૉ. વી.એન. ત્રિપાઠીએ પંજાબ યુનિવર્સિટી, ચંદીગઢ વિરુદ્ધ તેના રજિસ્ટ્રાર અને પંજાબ યુનિવર્સિટીના વાઈસ-ચાન્સેલર શ્રી આર.પી. બુમ્બા મારફતે પ્રતિવાદી તરીકે સિવિલ દાવો નં. ૧૪૮/૧૩.૮.૧૯૮૬ દાખલ કર્યો હતો. આ દાવા પર ૨૨.૨.૧૯૯૧ ના રોજ હુકમનામું કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે પંજાબ યુનિવર્સિટીનો એ નિર્ણય ખોટો અને કાયદાની દૃષ્ટિએ ખરાબ હતો જેમાં કહેવાયું હતું કે ગણિત વિભાગમાં લેક્ચરર તરીકેની વાદીની પોસ્ટ ૨૮.૧૧.૧૯૮૫ થી ખાલી હતી. વાદી પરિણામી લાભો સાથે સેવામાં ચાલુ રહેવાના હતા. જોકે, યુનિવર્સિટીની સેનેટ પાસે કાયદા મુજબ આ બાબતમાં નવેસરથી કોઈ પણ પગલાં લેવાનો વિકલ્પ છોડવામાં આવ્યો હતો. જ્યાં સુધી સામાવાળા શ્રીમતી શિમલા દેવીનો સંબંધ છે, તેણીએ પણ

૧૯૮૪ નો સિવિલ દાવો નં. ૨૨૦ દાખલ કર્યો હતો, જેનો ચુકાદો સબ-જજ ફર્સ્ટ ક્લાસ, ચંદીગઢ દ્વારા ૨૭.૩.૧૯૮૫ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં તેણીની સેવાઓમાંથી બરતરફીના હુકમને રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેણીને તમામ પરિણામી લાભો સાથે પંજાબ યુનિવર્સિટીની સેવામાં હોવાનું માનવામાં આવશે. દાવામાં રજિસ્ટ્રાર મારફતે પંજાબ યુનિવર્સિટીને પ્રતિવાદી તરીકે પક્ષકાર બનાવવામાં આવી હતી.

ઉપરોક્ત બંને બાબતોમાં, ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાઓ અને હુકમનામાઓ સામે પંજાબ યુનિવર્સિટી દ્વારા અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી. સામાવાળાઓએ એવા કારણોસર અપીલ દાખલ કરવા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો કે યુનિવર્સિટીની સેનેટ દ્વારા લેવાયેલા કોઈ નિર્ણયની ગેરહાજરીમાં પંજાબ યુનિવર્સિટીના રજિસ્ટ્રાર અપીલો દાખલ કરવા માટે અધિકૃત અથવા સક્ષમ ન હતા. સામાવાળાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓને પ્રથમ અપીલ કોર્ટ દ્વારા બંને અપીલોમાં માન્ય રાખવામાં આવ્યા હતા. તેથી, સમાન કારણોસર અપીલો ફગાવી દેવામાં આવી હતી. પંજાબ યુનિવર્સિટીએ ત્યારબાદ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રેગ્યુલર સેકન્ડ અપીલો દાખલ કરી, તેમનું પણ એ જ પરિણામ આવ્યું. એવા આધાર પર અપીલો ફગાવી દેવામાં આવી છે કે તે રજિસ્ટ્રાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેઓ તે દાખલ કરવા માટે સક્ષમ ન હતા, તેથી, અપીલ કોર્ટો દ્વારા ગુણદોષ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા ન હતા. ડૉ. વી.એન. ત્રિપાઠીના કેસમાં પંજાબ યુનિવર્સિટી દ્વારા ૧૯૯૬ ની રેગ્યુલર સેકન્ડ અપીલ નં. ૬૪૭ દાખલ કરવામાં આવી હતી જે ૨૭.૦૩.૧૯૯૬ ના રોજ ફગાવી દેવામાં આવી હતી. શિમલા દેવીના કેસમાં

૧૯૯૬ ની અપીલ એટલે કે (આર.એસ.એ.) રેગ્યુલર સેકન્ડ અપીલ નં. ૬૪૬ ડૉ. વી.એન. ત્રિપાઠીના કેસમાં તારીખ ૨૭.૦૩.૧૯૯૬ ના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપીને ૦૫.૦૯.૧૯૯૭ ના રોજ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

અમારી સમક્ષ વિચારણા માટેનો મુદ્દો એ છે કે શું રજિસ્ટ્રાર યુનિવર્સિટીની સેનેટના તે અસરના કોઈ પણ નિર્ણય વિના અપીલો દાખલ કરવા સક્ષમ હતા; કે નહીં.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટ ૧૯૪૭ ની કલમ ૨૧ હેઠળ સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો હતો, તે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

"રજિસ્ટ્રાર:— રજિસ્ટ્રાર સેનેટ દ્વારા નિયુક્ત યુનિવર્સિટીના પૂર્ણ-સમયના પગારદાર અધિકારી રહેશે. તેઓ વાઈસ-ચાન્સેલરના તાત્કાલિક નિયંત્રણ હેઠળ કામ કરતી યુનિવર્સિટીના વહીવટીતંત્રના પ્રભારી રહેશે અને તમામ કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે સિવાય કે જ્યાં સેનેટ અન્યથા વિપરીત ઠરાવ કરે."

ઉપરોક્ત જોગવાઈના આધારે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે રજિસ્ટ્રાર યુનિવર્સિટીના વહીવટીતંત્રના પ્રભારી છે અને તમામ કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. સેનેટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિપરીત ઠરાવના કિસ્સાઓ સિવાય રજિસ્ટ્રારનો આ અધિકાર હંમેશા ઉપલબ્ધ છે. તે તેમને અપીલ દાખલ કરવાનો અધિકાર પણ આપે છે. હાઈકોર્ટ અને નીચેની કોર્ટોએ

અપીલકર્તાની આ દલીલને સ્વીકારી નથી અને યોગ્ય રીતે સ્વીકારી નથી. રજિસ્ટ્રાર નિઃશંકપણે તમામ કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે તેઓને પોતાની મેળે કોઈ દાવો અથવા અપીલ અથવા અન્ય કોઈ કાનૂની કાર્યવાહી દાખલ કરવાની સત્તા છે. કોઈપણ કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્ણય સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા લેવાનો હોય છે અને ત્યારબાદ યુનિવર્સિટીની તરફેણમાં કે તેની વિરુદ્ધની આવી કાર્યવાહીમાં, રજિસ્ટ્રાર યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી વખતે, કાર્યવાહી આગળ વધારવા માટે જરૂરી તમામ આકસ્મિક પગલાં લેવા રજિસ્ટ્રાર માટે ખુલ્લું રહેશે, પરંતુ રજિસ્ટ્રાર પોતાની મેળે કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે હકદાર છે તેવી રજૂઆત કરવા માટે અપીલકર્તા દ્વારા કલમ ૨૧ પર આધાર રાખી શકાય નહીં. આમ અમારી સમક્ષ કરવામાં આવેલી આ દલીલ નિષ્ફળ જાય છે.

અપીલકર્તા વતી આગળ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સિન્ડિકેટની ભલામણ પર, યુનિવર્સિટીની સેનેટે ૨૯.૦૯.૧૯૯૧ ના રોજ એક ઠરાવ પસાર કર્યો જે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

"કાર્યસૂચિ પરની આઈટમ નં. ૨૩ માં સમાવિષ્ટ સિન્ડિકેટની ભલામણો વાંચવામાં આવી હતી અને સર્વાનુમતે મંજૂર કરવામાં આવી હતી, એટલે કે:—

૨૩. કે રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ-ચાન્સેલરને કોર્ટમાં દાવો અથવા અપીલ દાખલ કરવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવે છે (પી.યુ. કેલેન્ડર વોલ્યુમ I, ૧૯૮૯ ના પૃષ્ઠ ૩૨ પરના નિયમન ૧૦.૨ હેઠળ)

જે કિસ્સાઓમાં અગાઉથી દાવા દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અથવા તેમના દ્વારા અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી તેવા કિસ્સાઓમાં રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ-ચાન્સેલર દ્વારા લેવાયેલી કાર્યવાહીને બહાલી આપવામાં આવી હતી."

ઉપરોક્ત ઠરાવના આધારે, એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અપીલ દાખલ કરવામાં રજિસ્ટ્રારની કાર્યવાહીને બહાલી આપવામાં આવી છે, તેથી, અપીલો અસમર્થ હોવાની સામાવાળાઓની દલીલમાં કોઈ બળ નથી. સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરે છે કે યુનિવર્સિટીની સેનેટ એ અમલમાં રહેલા કાયદાઓ, નિયમો અને નિયમનો અનુસાર યુનિવર્સિટીની બાબતોના સમગ્ર સંચાલનની સત્તાઓ સાથે રોકાણ કરાયેલ મુખ્ય સંસ્થા છે. આમાં કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવાની સત્તાઓનો પણ સમાવેશ થશે. આગળ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પંજાબ યુનિવર્સિટીના નિયમનના નિયમન ૧૦.૨ હેઠળ, સેનેટ સદર નિયમનમાં ઉલ્લેખિત સત્તાવાળાઓને તેના કાર્યો સોંપી શકે છે. અને રજિસ્ટ્રાર એવા સત્તાવાળાઓ પૈકીના એક નથી કે જેને સત્તા સોંપી શકાય. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હાઈકોર્ટ એવું ઠેરવવામાં યોગ્ય હતી કે અપીલ દાખલ કરવામાં રજિસ્ટ્રારની કાર્યવાહી રદબાતલ હતી અને તે સ્થિતિ હોવાને કારણે અપીલ દાખલ કરવામાં તેમની કાર્યવાહીને બહાલી આપી શકાય નહીં. ઉપરોક્ત દલીલોના સમર્થનમાં, તેમણે મરાઠવાડા યુનિવર્સિટી વિ. શેષ રાવ બળવંત રાવ

ચૌહાણ, [૧૯૮૯] ૩ એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૧૩૨ માં અહેવાલ કરાયેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. અમારા મતે આ કેસ સામાવાળાને મદદ કરશે નહીં. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ યુનિવર્સિટીના અધિકારીને બરતરફ કરવા માટે સક્ષમ હતી. અધિકારી સામે તપાસ અહેવાલ મળવા પર, એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે અહેવાલ પર નિર્ણય લેવા માટે વાઈસ-ચાન્સેલરને પૂર્ણ સત્તા આપવાનો ઠરાવ કર્યો. વાઈસ ચાન્સેલરે તપાસ અહેવાલના આધારે કાર્યવાહી કરવાને બદલે અન્ય તપાસ અધિકારીની નિમણૂક કરી અને બીજા તપાસ અહેવાલના આધારે યુનિવર્સિટીના અધિકારીને બરતરફ કર્યા. એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલે બરતરફીનો આદેશ પસાર કરવામાં વાઈસ-ચાન્સેલરની કાર્યવાહીને બહાલી આપવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો પરંતુ કોર્ટે મુખ્યત્વે બે કારણોસર તેનો સ્વીકાર કર્યો ન હતો કે વાઈસ-ચાન્સેલર એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા અહેવાલના આધારે કોઈ પણ આદેશ પસાર કરી શકે છે પરંતુ તેઓ અન્ય તપાસ અધિકારીની નિમણૂક કરી શકતા નથી અને બીજા અહેવાલના આધારે કાર્યવાહી કરી શકતા નથી. અને બીજું, કાયદા હેઠળ સત્તાની સોંપણી એ ચાન્સેલરની મંજૂરીને આધીન હતી જે કેસમાં ખૂટતી હતી, તેથી, વાઈસ ચાન્સેલરની કાર્યવાહી શરૂઆતથી જ રદબાતલ હોવાનું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું અને કોઈ પણ પ્રમાણની બહાલી આદેશને માન્ય કરી શકે નહીં. આ કેસ શિસ્તભંગની કાર્યવાહી અને કાયદા હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા યુનિવર્સિટીના અધિકારીની બરતરફીના ક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત છે. આ કેસ અલગ આધાર પર છે. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ જુગરાજ સિંહ વિ. જવંત સિંહ, એ.આઈ.આર. [૧૯૭૧] એસ.સી.સી.

૭૬૧ માં અહેવાલ થયેલા કેસ પર આધાર રાખે છે; આ કેસમાં પાવર ઓફ એટર્ની ધારકના વેચાણના વ્યવહારમાં કરાયેલ કાર્યમાં, રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ દસ્તાવેજ રજૂ કરવા સહિત, એવા સમયે જ્યારે પાવર ઓફ એટર્નીએ તેમને નોંધણી માટે દસ્તાવેજ રજૂ કરવા અધિકૃત કર્યા ન હતા પરંતુ પાછળથી પાવર ઓફ એટર્નીમાં આ કાર્યને બહાલી આપવામાં આવી હતી. એવું ઠેરવવામાં આવ્યું હતું કે બહાલી માન્ય હતી અને મૂળ કાર્યની તારીખથી લાગુ પડે છે.

તારીખ ૨૯.૯.૧૯૯૧ નો ઠરાવ બે ભાગમાં છે. પ્રથમ ભાગ પંજાબ યુનિવર્સિટીના નિયમોના નિયમન ૧૦.૨ હેઠળ દાવો અથવા અપીલ દાખલ કરવા માટે રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ-ચાન્સેલરને અધિકૃત કરીને સત્તા સોંપવા સાથે સંબંધિત છે. બીજો ભાગ એ દાવાઓ અથવા અપીલ સાથે સંબંધિત છે જે રજિસ્ટ્રાર/વાઈસ-ચાન્સેલર દ્વારા અગાઉથી દાખલ કરવામાં આવ્યા છે અને અપીલ દાખલ કરવાના તે કાર્યને બહાલી આપવામાં આવી છે. પ્રથમ ભાગ ભવિષ્યમાં કરવાના કાર્યો માટે સત્તાની સોંપણી સાથે સંબંધિત છે. બીજો ભાગ સત્તાની સોંપણી નથી, પરંતુ અપીલ દાખલ કરવાના કાર્ય દ્વારા તેમાં દર્શાવેલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા અગાઉથી લેવાયેલી કાર્યવાહીને બહાલી આપવા અંગેનો છે. એ બાબત પહેલેથી જ નોંધવામાં આવી છે કે પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટ ૧૯૪૭ ની કલમ ૨૧ હેઠળ રજિસ્ટ્રાર તમામ કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા અધિકૃત છે, સિવાય કે સેનેટનો કોઈ વિપરીત નિર્ણય હોય. યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી વખતે, પંજાબ યુનિવર્સિટી એક્ટની કલમ ૨૧ હેઠળની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, રજિસ્ટ્રાર સ્વાભાવિક રીતે કાનૂની

કાર્યવાહી આગળ વધારવામાં અનેક પગલાં લેશે. કોર્ટમાં કાનૂની કાર્યવાહી સંબંધિત બાબતોમાં રજિસ્ટ્રાર સંપૂર્ણપણે અજાણ્યા વ્યક્તિ રહેશે નહીં. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં જો રજિસ્ટ્રારે ટ્રાયલ કોર્ટના નિર્ણય સામે અપીલ દાખલ કરી હોય જે પંજાબ યુનિવર્સિટીની વિરુદ્ધ ગયો હતો જોકે કડક રીતે કહીએ તો તેઓ પોતાની સત્તાની મર્યાદા ઓળંગી ગયા હતા, પરંતુ અપીલ દાખલ કરવાની તેમની કાર્યવાહીને પાછળથી સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા તારીખ ૨૯.૯.૧૯૯૧ ના ઠરાવથી બહાલી આપવામાં આવી હતી. રજિસ્ટ્રાર યુનિવર્સિટીના જવાબદાર અધિકારી છે અને કાનૂની કાર્યવાહીમાં યુનિવર્સિટીનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૧ હેઠળ વૈધાનિક સત્તા ધરાવે છે. જો સેનેટે અપીલ દાખલ કરવાના કાર્યને બહાલી ન આપી હોત, તો તે અલબત્ત અલગ બાબત હોત, પરંતુ તે પછી નહીં. સામાવાળા વતી કરવામાં આવેલી એ રજૂઆતમાં પણ અમને કોઈ દમ જણાતો નથી કે બહાલી ખૂબ મોડી આવી. અમારા મતે, અપીલો દાખલ કરવામાં રજિસ્ટ્રારની કાર્યવાહીને બહાલી આપવાની હકીકત પર તેની કોઈ ભૌતિક અસર પડશે નહીં. બહાલી તે સમયથી પાછલી અસર ધરાવે છે જ્યારે સત્તા વિના કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા બહાલી આપવા છતાં, ગુણદોષના આધારે બાબતની તપાસ કરવાનો ઇનકાર ન્યાયના હેતુઓને કોઈ પણ રીતે પૂર્ણ કરશે નહીં. તે ઉદ્દેશ્ય અને સાર સાથે સંબંધિત રહેવા કરતાં માત્ર તકનીકી બાબતોને વળગી રહેવા સમાન હશે. ઉપર હાથ ધરાયેલી ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે અપીલોને મંજૂરી આપીએ છીએ અને હાઈકોર્ટ અને નીચેની અપીલ કોર્ટો દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાઓને રદ કરીએ

છીએ અને ગુણદોષના આધારે નિર્ણયો માટે બાબતોને સંબંધિત પ્રથમ અપીલ કોર્ટોમાં મોકલીએ છીએ. અપીલો જૂની થઈ ગઈ હોવાથી તેનો ઝડપથી નિકાલ કરવામાં આવશે. જોકે ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.